

POZASĄDOWA
OCHRONA PRAW
I WOLNOŚCI JEDNOSTKI
- INSTYTUCJE, STANDARDY,
EFEKTYWNOŚĆ

AKADEMIA IM. JANA DŁUGOSZA
W CZĘSTOCHOWIE

POZASĄDOWA OCHRONA
PRAW I WOLNOŚCI JEDNOSTKI
- INSTYTUCJE, STANDARDY,
EFEKTYWNOŚĆ

POD REDAKCJĄ
EWY WÓJCICKIEJ

Częstochowa 2014

Recenzent
prof. zw. dr hab. Krystian Complak

Redaktor naczelny Wydawnictwa
Andrzej Miszczak

Opracowanie redakcyjne, skład i łamanie tekstu
Andrzej Kucharczyk
Agencja Wydawnicza PAJ-Press

Korekta
Jacek Mrozowicz

Projekt okładki
Damian Rudziński

© Copyright by Akademia im. Jana Długosza, Częstochowa 2014

ISBN 978-83-7455-413-8

Publikacja została wydana przy wsparciu finansowym
Powiatu Częstochowskiego

Wydawca
Wydawnictwo im. S. Podobińskiego
Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. 34 378 43 29, fax 34 378 43 19
e-mail: wydawnictwo@ajd.czyst.pl

SPIS TREŚCI

OD REDAKTORA	7
--------------------	---

CZĘŚĆ I

ORGANY I INSTYTUCJE OCHRONY PRAWNEJ I KONTROLI LEGALNOŚCI

Andrzej Bisztyga , Komisarz Praw Człowieka Rady Europy jako niesądowa instytucja ochrony i promocji praw człowieka	11
Krystyna Celarek , Status Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w systemie organów państwowych stojących na straży praw i wolności obywatelskich	17
Anna Gronkiewicz , Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych jako instytucja o charakterze ombudsmańskim – założenia a rzeczywistość	27
Wojciech Iskra , Zarys działalności Rzecznika Praw Studenta	39
Adam Jakuszewicz , Rzecznik Praw Obywatelskich a obrońca Ludu Hiszpanii ..	49
Beata Madej , Rzecznik Praw Pacjenta w systemie ochrony praw jednostki	59
Mira Malczyńska-Biały , Geneza i istota funkcjonowania instytucji powiatowego (miejskiego) rzecznika praw konsumentów w Polsce	69
Ryszard Szałowski , Niezależność od administracji rządowej i zakres uprawnień Najwyższej Izby Kontroli a przepisy ustawy z 2010 r. o ochronie informacji niejawnych	79
Dominik Tyrawa , Inspekcja Ochrony Środowiska jako podmiot ochrony konstytucyjnych praw jednostki	89
Lidia Zacharko, Barbara Wartenberg Kempka , Rzecznik Praw Dziecka w systemie pozasądowej ochrony praw dzieci	97
Agnieszka Ziółkowska , Rzecznik Osoby Bezdomnej jako forma pomocy bezdomnym (zagadnienia wybrane)	103

CZĘŚĆ II

OCHRONA PRAW I WOLNOŚCI JEDNOSTKI – NOWE WYZWANIA I ROZWIĄZANIA

Paweł Chmielnicki , Czy jest chroniona wolność od miarkowania zysków?	117
Agnieszka Gajda , Udział organizacji społecznych w ochronie praw konsumentów jako realizacja idei społeczeństwa obywatelskiego	127
Magdalena Jędrocha , Organizacje chroniące prawa kobiet i dzieci na przykładzie przestępstwa z art.189a kodeksu karnego	139
Michał Kasiński , Pozasądowa ochrona wolności sumienia i wyznania	145
Artur Krakala , Pozasądowa ochrona wolności przemieszczania się realizowana przez Rzecznika Praw Obywatelskich	157

Brygida Kuźniak , Profilaktyka naruszania praw człowieka gwarantowanych prawem międzynarodowym publicznym	165
Aleksandra Nowicka , Ochrona zdrowia i życia ludzkiego w wielopoziomowym systemie bezpieczeństwa żywności	177
Monika Małgorzata Tyloch , Działalność Rzecznika Praw Pacjenta w obliczu praktyk naruszających prawa pacjentów	187
Paweł Wolnicki , Zbiory danych proveniencji konfesyjnej jako przedmiot zainteresowania Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych	197

CZĘŚĆ III

INSTRUMENTY OCHRONY PRAW I WOLNOŚCI JEDNOSTKI – W POSZUKIWANIU OPTYMALNYCH ROZWIĄZAŃ

Zbigniew Bukowski , Uprawnienia jednostki w procedurze udziału społeczeństwa w ochronie środowiska	209
Agnieszka Franczak , Instytucja mediacji w sprawach z zakresu prawa podatkowego	219
Sebastian Gajewski , Efektywność konstytucyjnego prawa do składania skarg i wniosków a jego regulacja w kodeksie postępowania administracyjnego	227
Olga Hołub-Śniadach , Pozasądowe instrumenty ochrony praw jednostki w prawie Unii Europejskiej	235
Mariusz Jakubik , Usprawnienie i zwiększenie efektywności pozasądowej mediacji w sprawach karnych w świetle reformy procesu karnego	243
Lidia Klat-Wertelecka , Ochrona praw jednostki w postępowaniu uproszczonym w administracji	253
Krzysztof Kozłowski , Prawo petycji do Parlamentu Europejskiego jako instrument pozasądowej ochrony praw i wolności	265
Katarzyna Kułak-Krzysiak , Efektywność alternatywnych metod rozstrzygania sporów w administracji	275
Joanna Prokop-Gralińska , Postępowanie w sprawie o potwierdzenie prawa do rekompensaty za mienie zabużańskie – efektywność przepisów obecnej ustawy	285
Marcin Rudnicki , Postępowanie w sprawach zdarzeń medycznych jako przykład regulacji niemalże udanej	295
Jarosław Świerz , Instytucje łagodzące inkwizycyjność odwoławczego postępowania administracyjnego	303
Piotr Woltanowski, Joanna Ławecka, Róża Kosińska , Czynniki ograniczające efektywność ochrony praw podatnika przez Rzecznika Praw Obywatelskich	311
WYKAZ LITERATURY	323